

Către: EDITURI, ZIARE ȘI REVISTE LITERARE, BLOGURI DE CARTE, INSTITUȚII DE CULTURĂ, POSTURI DE RADIO ȘI TELEVIZIUNE, TEATRE, PLATFORME COMERCIALE, BIBLIOTECI PUBLICE, CITITORI ȘI UTILIZATORI DE OPERE DIN LITERATURA STRĂINĂ TRADUSE ÎN LIMBA ROMÂNĂ

SCRISOARE DESCHISĂ

ARTLIT – Asociația Română a Traducătorilor Literari mulțumește tuturor celor care folosesc și apreciază munca traducătorilor literari, menționându-le numele pe cărțile traduse, în articolele din revistele literare, în recenziile și recomandările de lectură, în dezbaterile cultural-artistice, în mesajele promoționale, pe afișele și caietele de sală ale spectacolelor reprezentate pe scenele teatrelor, pe genericele filmelor și materialelor audio-vizuale, pe site-urile de internet și în comunicarea pe rețelele sociale, atunci când se vorbește despre opere traduse în românește. Salutăm astfel de bune practici, dar constatăm că ele sunt departe de a constitui regula, căci încă există numeroase situații în care este neglijată recunoașterea traducătorilor sau se aduce atingere drepturilor de autor ale acestora.

Traducerile reprezintă cea mai mare parte a cărților publicate în România, un motiv în plus să subliniem că numele traducătorilor trebuie menționate în toate contextele în care se face referire la cărțile traduse, inclusiv în textele descriptive și în extrasele ilustrative care însoțesc lucrările puse în vânzare pe site-urile editurilor și pe platformele comerciale partenere, la lansările de carte, în dezbaterile și mesajele promoționale aferente.

Menționarea celor care re-crează / re-scriu / re-construiesc în limba română cărțile autorilor străini este o dovadă de respect și recunoaștere a muncii traducătorilor, dar și un gest care nu presupune costuri, consum de timp sau eforturi suplimentare. În schimb, trecerea sub tăcere a numelor celor care semnează traducerea este o încălcare a drepturilor morale ale traducătorilor literari, în calitatea lor de autori de opere derivate protejate de lege. **Convenția de la Berna** pentru protecția operelor literare și artistice din 9 septembrie 1886, în forma revizuită, la care România a aderat (L 77 / 1998), statuează că traducerea sunt protejate ca opere originale, alături de adaptări, aranjamente muzicale și alte transformări ale unei opere literare sau artistice, fără a prejudicia drepturile autorului operei originale [Art. 2 (3)]. Cititorii și spectatorii au dreptul să știe cine a tradus și din ce limbă au fost traduse operele la a căror lectură sau vizionare sunt invitați, numele traducătorului fiind și un indicator al calității versiunii respective în limba română.

ARTLIT face apel la toate persoanele și instituțiile care utilizează și se referă la traduceri literare în contextele mai sus menționate să nu tolereze și să nu fie părtași la ignorarea numelor traducătorilor. Grație acestora, publicul din România poate recepta operele autorilor străini, conectându-se la ritmul creator european și internațional.

Asociația Română a Traducătorilor Literari - ARTLIT

ARTLIT are în vedere apărarea drepturilor și intereselor morale, juridice și economice ale traducătorilor literari din România, sprijinirea aplicării legislației românești și europene în domeniu, precum și susținerea calității în domeniul traducerilor literare, pentru promovarea culturii scrise și dezvoltarea pieței de carte. | www.artlit.ro